

Siru luonnetestissä

Joensuu 11.5.2008

tuomareina Lea Kilpeläinen ja Wilhelmiina Virolainen

Viribus Unitis Abundantia, narttu, synt. 1.6.2004

Menimme hyvissä ajoin paikalle, että näkisimme muiden suorituksia, mutta aikaa ei jäänyt paljoakaan yli, sillä edellisen dobermannin suoritus piti keskeyttää, koska koiran hermorakenne ei kestänyt paineistusta. JOSEPA:n koeviikonloput olivat täyttyneet jo viime vuoden joulukuussa, eli oli auttamatta myöhässä jos siinä vaiheessa alkaa haikailla paikkaa kun koiramme lehti ilmestyy luonnetestitietoineen.

Testipäiväksi sattui harmittavan lämmin sää (+19) ja testipaikkana hiekkakenttä johon ei tuuli käynyt. Koska aikataulut heitti hämminkien vuoksi, ei meillä ollutkaan yhtään jännittämisaikaa vaan koesihteeri tuli jo autolle vastaan tarkistamaan koiran mikrosirun ja vei rekisteripaperit mukanaan. Nopea koiranpissitys ja ei kun testipaikalle.

Luonnetesti

Ensimmäisenä oli **tuomaripuhuttelu**, jossa kyseltiin aika tarkkaan koiran ikä, mitä muita koiria perheessä on ja koirien keskinäinen hierarkia, onko koira ollut perheessä pennusta saakka. No meillä kun ei niin ollut, niin piti selittää mikä on syy, että edellinen perhe luopui koirasta (oliko ongelmia tms.), mitä harrastaa koiran kanssa, onko tarkoitus mennä mahdollisesti kokeisiin (meillä on aikomuksena Mejä ja Vahi), onko käynyt näyttelyissä, miten mennyt, millaisella alueella asumme, onko oma piha, vartioiko koira aluetta jne., miten suhtautuu vieraisiin ihmisiin, eli aika perusteellinen kartoitus koiran taustoista. Koko tämän ajan koiran piti olla vapaasti pitkässä taluttimessa ja se sai tehdä mitä itse halusi, noh, Siru tietty pötkötteli kun oli mahdollisuus.

Testi jatkui **taistelu-/leikkiosuudella**. Tuomarit koettivat innostaa Sirua taisteluun, mutta "hikinen" puukapula ei todellakaan ole Sirun mieluisin lelu! Siru nuuhki että "yök tää on ollu jonkun suussa" eikä noteerannut puukapulaa lainkaan. Lelu vaihdettiin narusolmuun, josta Siru hieman kiinnostui (ts. heilutti häntää, otti solmun suuhun ja pudotti sen pois, eli siinä taistelut). Sitten ohjaaja sai leikittää koira ja jonkin verran Siru muodon vuoksi nahusi solmun kanssa, mutta ei siitä mitään taistelujuttua syntynyt "*olis pitänyt olla pupun nahka mukana ja jopa ois ollut muuta toista*". Ja tuolla palveluskoiraväen testeissä ei sitten omilla leluilla leikitä.

Seuraavana oli **vieraan ihmisen kohtaaminen** eli luoksepäästävyys, jossa ei mitään ihmeellistä ollut. Sitten kävelimme muutaman kymmenen metrin päähän, jossa toinen tuomari otti koiran ja itse piti kävellä koiran luota pois. Siru oli tuomarin luona jonkin aikaa, jonka jälkeen sai kutsua koira luokseen ja Siruhan tulla veivasi juosten luo. Tätä osuutta hämmästelin, että mites tää nyt luonnetestiin liittyty.. Eihän nyt olla toko kokeissa ja oishan neiti voinut lähteä painelemaan ties minne kun vieraassa paikassa irti päästetään.

Seuraavana vuorossa oli **kelkkakoe** (toimintakyky), jossa ensin etenimme hiekkakenttää pitkin eteenpäin koira edellä kulkien pitkällä taluttimella. Tuomarin käskystä pysähdys ja kelkka alkoi rahista kohti koira. Kolmen ekan nykäisyn aikana Siru ei hievahtanutkaan, tuijotti hökötystä häntä kippuralla korvat pystyssä, neljännellä vedolla kimposi oikealle viereeni ja alkoi haukkua, sitten siirtyi vasemmalle puolelle taakseni, eli oli sitä mieltä, että minä saan kyllä kohdata kummajaisen ensin jos sikseen tulee. Tilanteessa ei kuitenkaan ollut mitään paniikinomaista riuhtomista. Eräs koiranohjaaja sanoi, että hältä lensi silmälasit päästä, kun oma koira kimposi selän taakse. Kun kelkka pysähtyi, piti kiertää koiran kanssa sen toiselle puolelle.. koiralle ei tietenkään koko kokeen aikana (kuten ei missään osasuorituksissakaan) saa puhua, eikä koiraan saa katsoa jos se hakee katsekontaktilla apua ohjaajaltaan. Odotetaan niin pitkään, että koira tulee itse tutkimaan kummituksen ja kun kuono hipaisee kelkkaa, koira saa kehua!

Toimintakyvyksihän katsotaan myös tuo pakeneminen. Jos koira jämähtäisi ikiajoiksi paikalleen, katsotaan, että koiralta puuttuu toimintakyky. Kelkalla toimintakykyä mittaa se miten nopeasti koira uskaltautuu tutkimaan kelkkaa. Koira ei luontaisesti asettaudu suden suuhun eli alkukantaisuus tulee tässä läpi.

Seuraavana vuorossa oli **pimeä huone**. Koira jäi toisen tuomarin kanssa ulos, itse menin sisälle toisen tuomarin kanssa huoneeseen, johon oli laitettu erilaisia esteitä (pöytä, lattialla pressu yms. "sälää"). Pitkän huoneen perällä oli tuoli jonne piti mennä istumaan. Valot laitettiin pois. Koira tuotiin huoneeseen, jossa sen piti oma-aloitteisesti lähteä etsimään ohjaajaa (toimintakyvyn testausta). Koira ei saanut kutsua, korkeintaan siinä vaiheessa kun tuomari antaa luvan voi kuiskata koiran nimen (ts. jos koira ei liiku). Siru oli ensin hieman hämillään ja jäi oviaukon tuntumaan seisomaan, mutta kun tuomari sanoi, että käyppä kattomassa mitä siellä huoneessa on, lähti Siru hitaasti mutta varmasti kypäliään varoen kohden nurkkaa jossa istuin. Koira ei tarvinnut kutsua (pimeässä huoneessa koiran pitää pysyä toimintakykyisenä koko ajan!).

Sitten tultiin huoneesta ulos ja koira laitettiin kiinni seinään ilman, että koiralle sanotaan mitään. Poistuminen koiran luota piti tehdä mahdollisimman näkymättömästi (**terävyys**). Tämä vaihe itseäni jännitti eniten, koska Siru ei ole tottunut siihen, että hänet noin vain "hylätään" lyhyellä taluttimella johonkin epämääräiseen paikkaan. Yleensä odotetaan niin pitkään, että koira on rauhoittunut ja sitten alkaa hyökkäys. Siru katsoi ensin tuomaria kohden, sitten selvästi Eikkaan kohden (kameraa kohden), taas hyökkääjään ja jälleen kameraan, eli selvästi koetti viestittää Eikalle että "tuu nyt hemmetissä tänne auttamaan". Siru ei kuitenkaan vinkunut tai ollut paniikissa, eikä myöskään osoittanut hyökkäävyyttä, vaan käänsi lopulta selkensä hyökkääjälle. Tässä vaiheessahan koiran on sitten palauduttava nopeasti ja annettava tuomarin koskea itseensä ilman jäljelle jäävää hyökkäävyyttä. Oli sanomattakin selvää, että Siru oli ilahtunut kun "pelastin" tilanteen ja sain palata koiran luo. Yleensä suotavaa olisi, että perhekoiralla on vähäinen terävyys ja alhainen puolustushalu, ettei käy niin, että koira ymmärtää ojentuvan käden uhkana ja napsahtaa sitten siihen kiinni.

Seuraavaksi tuli "**tuntematon uhka**" (kovuus). Kävelimme seinän vierustaa pitkin koiran kanssa ja nurkalta "pomppasi" haalarit pystyyn koiran kohdalla. Samaa syyssyyn piti vaan jatkaa eteenpäin korokkeella olevan tynnyrin ohi, joka sitten vyörytettiin räminällä ja kolinalla koirakon perään. Seinänvierusta oli ongelma kun urokset olivat merkkaileet seinustan ja Siru ois tietty halunnut ensin rauhassa nuuskia viestit. Haalarien kohdalla koira pomppasi kuin kumipallo, mutta ei sen kummempaa. Siru olisi kyllä halunnut jäädä nuuhkimaan, mutta taas pakotettiin vaan etenemään. Ja kun tynnyri rämähti perään, koira tietty kimposi vasemmalta vierestäni etukautta ympäri katsomaan taakseen, että mikä siellä rämisi.. Jatkoimme eteenpäin kohden tynnyrin liikkeelle vetänyttä kehätoimitsijaa, jonka Siru sitten haukkui pystyyn. Tuli käsky kääntyä ja nyt saman tien haalareiden luokse tutkimaan ne ja nuuhkaisun jälkeen tynnyrin luo. Nämä eivät olleet ongelmallisia ja Sirun häntä pysyi kippurassa koko ajan (temperamentti).

Sitten vuorossa oli **hyökkäyksen kohtaaminen koiran kanssa** (puolustushalu). Koiraa piti taluttaa lyhyellä taluttimella eteenpäin kunnes tuomari hyökkää esteen takaa eteemme huutaen seis ja "uhkailuja" hui-toen samalla kepin kanssa. Siru oli vähän ihmeissään ja lähinnä tuomareiden mukaan "katseli lintuja", eli väisti epämiellyttävän tilanteen tekemällä sijaistoimintoja. Ei piiloutunut taakseni eikä väistänyt. Pysyi tuomarin ja minun välissä. Taas koiran on palauduttava uhkasta ja annettava tuomarin tulla koskemaan itseänsä kun pakote lopetetaan. Toivottavaahan on, että koira pysyy tuomarin ja ohjaajan välissä vaikka puolustustekniikka ei kovin voimakas olisikaan.

Viimeisenä oli **paukkukoe**. Jälleen samaisella hiekkakentällä kuljettiin yhteen suuntaan, tuomarin käskystä ympäri ja kohden tuomareita jolloin liikkeen aikana ammunta, tuomarin merkistä seis ja toinen ammunta ja vielä kolmas.. No siinä nyt ei mitään kummallista ollutkaan, eli viilipytty Siru sai täydet +++ paukkuvarma, joka nyt meillä eniten merkkäkin kun sinne Mejään ollaan menossa. Siellä on edessä kuitenkin paukkukoe, joka on läpäistävä, että saa osallistua kokeeseen. Koiranhan on paukkukokeessakin pysyttävä toimintakykyisenä!

Omia mietteitä

Itseäni jännitti se miten Siru kestää kasassa, koska eihän Siru kova ole, terävyydestä puhumattakaan ja nämä testin kuormitukset ovat semmoisia, joita ei kotikoira normaalissa elämässä joudu kokemaan. Siinä mielessä luonnetesti on hyvä, että näkee miten koira mahdollisesti toimii kodin (reviirin) ulkopuolella. Voihan koira olla vaikka kuinka macho kotonaan, mutta muuttuu sitten tyystin koetilanteessa. Kyllähän liian kurinalaisella koulutuksella voi pilata pehmeän koiran ja vastaavasti kova koira löysissä käsissä muuttuu perheessä terroristiksi, eli ymmärrys koiran toimintaa kohtaan lisääntyy, toivon mukaan.

Pisteitä ei ropisemalla ropissut, koska Siru oli lievähkösti välinpitämätön koko koetouhusta (mm. useaan otteeseen rapsutteli itseään, jonka tuomarit tulkitsivat sijaistoimintana, eli se tulkittiin hermostuneisuudeksi ja se sitten vaikutti hermorakenne tulkintaan.. *hoh hoijjaa, nääs kun neidillä vaihtuu juuri tuo karva ja rapsutella pitää koko ajan*) ja temperamenttiahhan ei voi verrata esim. dobermanniin. Haasteita (ja hermojahan) semmoisen koiran kouluttaminen kysyy, jolta puuttuu taistelutahtoa kuten akitalta. Mutta eihän kyseessä olekaan palveluskoira! Ja itse nyt olen kyllä nähnyt vaikka mimmoista kun on semmoinen rotu, joka on jatkuvassa vireystilassa (tarkoitin tuota meidän ikiliikkuja Ronia, suursnautseria). Ja selvähän se, että Siru ei mielistellyt vieraita nuoleskellen, vaan oli hieman pidättäytynyt. Olennaisin pointti oli se, ettei kokonaissuorituksessa ollut mitään kauheita heittoa jollain osa-alueilla, eli kaiken kaikkiaan tasainen, tervepäinen koira. Jah eipä myö mitään IPO:a meinata harrastaa ja Siru viis veisaisi vieraitten ihmisten metsästä etsimisestä (haku). Riittää kun on omat ihmiset lähetyvillä, jotka ymmärtävät koiran tarpeet eli lepoa, hyvää ruokaa ja mieluisia aktiviteetteja.

Jatkossa varmasti luonnetestiin menen tulevan koiran/koirien kanssa, eli rohkeasti toisetkin vaan omia koiria testaamaan. Voin sanoa, että kokemuksena on mielenkiintoinen.

Tulokset ja pisteet

- I toimintakyky -1 (pieni)
- II terävyys +1 (pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua)
- III puolustushalu +1 (pieni)
- IV taisteluhalu -1 (pieni)
- V hermorakenne +1 (hieman rauhaton)
- VI temperamentti -1b (hieman välinpitämätön)
- VII kovuus + 1 (hieman pehmeä)
- VIII luoksepäästävyys +2a (luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen)
- Laukaisupelottomuus +++ (laukausvarma)

Pisteitä tuli 75, mutta kun sieltä miinusteltiin tappiopisteet, jäi **loppupisteiksi 35**. Plussan puolella kuitenkin oltiin ja kokonaisuus ratkaisee kun suuria heittoa ei ole. Suositukset uravalinnalle (palveluskoirillehan annetaan luonnetestissä tuomari arvio mihin lajiin koira on soveltuvin): meillä on ERITTÄIN HYVÄ, MIELLYTTÄVÄ KOTIKOIRA!

Testi on nyt suoritettu, ei voida loppupisteillä mällätä, mutta Siru kesti testin läpi toiminta-alueella ja kykeni nollaamaan pelästykset --> hermot kesti kasassa. Omin jaloin testiin mentiin ja omin jaloin sieltä tultiin! Tuomarit totesivat ja tykkäsivät positiivisena koirakokemuksena nähdä akitan, joita ei PK:n luonnetesteissä paljoo näy (nytkin oli doppereita, saksareita jne.) ja suorituksia keskeytettiin, kun koirat paineistuivat liikaa. Palautumisaikaahan ei koiralle anneta vaan testin läpikulku on nopea. Tuomarit tuumivat, että Siru on jotenkin kissamainen omanarvontunnon, miellyttämishalun ja itsenäisyyden osalta.. Pitivät itämaisesta koiran ilmeestä ja olihan Siru vähän ihmeissään kun välillä mesottiin kepin kanssa edessä ja sitten yltiöpäisesti paijattiin. Ei näy traumoja jääneen kun uni ja ruoka maittaa. Testiradan rakentaminen, esim. tuo "haalarikoe" ei ole enää erillisenä osiona kuten ennen, vaan mennään samaan syssyyn tynnyrikokeen kanssa ja paukkukokeessa voi olla jopa 5 laukausta entisen kahden sijaan. Sekä tuomareilla on vapaus tehdä "lisäkokeita", joihin kuului näköjään meillä tuo luoksetulo.

© Annaliisa Pellikainen 2008